בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

גִּלָּיוֹן

שִׁיעוּרֵי חִינּוּךְ

אִידִישׁ

פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א

פְּרַאקְטִישֶׁע עֵצוֹת אוּן הַדְרָכוֹת פַאר עֶלְטֶערְן, מְלַמְּדִים, מְחַנְּכִים אוּן מְחַנְּכוֹת

מוסדות היכל הקודש ברסלב

פרשת לך לך
שנת תשפ"ו

גליון
קכ"ח

שִׁיעוּרִים אִין חִינּוּךְ

פוּנֶעם רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א

מִיטְן אֵייבֶּערְשְׁטְנְ'ס הִילְף בְּרֶענְגֶען מִיר אַייךְ דֶעם צְוֵייטְן שִׁיעוּר וָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א הָאט גֶעגֶעבְּן פַּרְשַׁת תְּצַוֶּה שְׁנַת תשפ"ד לִפְרָט קָטָן.

פַארְן שִׁיעוּר הָאט דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ"א גֶעזִינְגֶען דֶעם נִיגּוּן: **"אַשְׁרֵיכֶם טַייעֶרֶע מְלַמְּדִים, ווארויל איז עֶנְקֶער חֵלֶק, עֶנְק הָאבְּן דִי זְכִיָּה צוּ לֶערְנֶען מִיט קִינְדֶער, אַזוֹי טַייעֶר אַזוֹי הֵיילִיג. וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים, אִין הִימְל אִיז אַ מְלַמֵּד אַ הֶעלְד, מִיטְן לֶערְנֶען מִיט דִי קִינְדֶער דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, אוֹיף עֶנְק שְׁטֵייט דִי וֶועלְט".**

גֶעלוֹיבְּט דֶער הֵיילִיגֶער בַּאשֶׁעפֶער אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אוּנְז גֶעהָאלְפְן אַז מִיר הָאבְּן דִי זְכִיָּה צוּ לֶערְנֶען תּוֹרָה מִיט אִידִישֶׁע קִינְדֶער.

אִיךְ וִויל רֶעדְן אַפָּאר וֶוערְטֶער צוּ דִי לֶערֶערִינְס; אִיךְ זָאג עֶס אַרַיין אִין אַ רֶעקָארְדֶער אוּן אִיךְ בֶּעט מֶען זָאל עֶס גֶעבְּן צוּ הֶערְן פַאר דִי לֶערֶערִינְס פוּן בֵּית פֵיגָא.

מִיר מוּזְן גֶעדֶענְקֶען אוּנְזֶערֶע קִינְדֶערִישֶׁע יָארְן

דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ וִויל אִיךְ עֶנְק זֵייעֶר שְׁטַארְק בֶּעטְן: מִיר מוּזְן גֶעדֶענְקֶען אוּנְזֶערֶע קִינְדֶערִישֶׁע יָארְן.

גֶעוֶוענְלִיךְ וֶוען אַ מֶענְטְשׁ וֶוערְט עֶלְטֶער, מֶען וֶוערְט עֶרְוַואקְסְן, הֵייבְּט מֶען אָן צוּ וֶוערְן נֶערְוֶועז פוּן דִי קִינְדֶערִישֶׁע וֶועג פוּן רֶעדְן, אוּן פוּן דִי קִינְדֶערִישֶׁע מִינֵי וֶוערְטְלֶעךְ, מֶען הֵייבְּט זִיךְ אָן צוּ רֶעגְן אוֹיף דִי קִינְדֶער: 'פַארְוָואס קֶענְט עֶטְץ זִיךְ נִישְׁט אוֹיפְפִירְן עֶרְוַואקְסְן?'

דֶערְפַאר בֶּעט אִיךְ פוּן אַלֶע לֶערֶערִינְס, מֶען זָאל זִיךְ פַאר אֵיין מִינוּט צוּמַאכְן דִי אוֹיגְן אוּן זִיךְ פְּרוּבִּירְן צוּ דֶערְמַאנֶען: 'וִוי אַזוֹי הָאבּ אִיךְ זִיךְ אוֹיפְגֶעפִירְט וֶוען אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַזוֹי אַלְט וִוי מַיינֶע תַּלְמִידוֹת זֶענֶען יֶעצְט?' וֶועט מֶען זִיךְ דֶערְמַאנֶען אַז 'אִיךְ בִּין אוֹיךְ אַמָאל גֶעוֶוען אַ קִינְד, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ נִישְׁט אֵייבִּיג גֶעפָאלְגְט, אוּן אִיךְ בִּין אוֹיךְ גֶעוֶוען בַּאבְּלָאזְן, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעשְׁפְּרִינְגֶען, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעטַאנְצְן, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ גֶעזוּכְט צוּ מַאכְן אַ שְׁפִּיצְל, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ אוֹיסְגֶעגָאסְן מִילְךְ, אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ צֶעקְוֶועטְשְׁט אַ בְּרוֹיט, הָאבּ אִיךְ דֶען גֶעמֵיינְט שְׁלֶעכְטְס? נֵיין! אִיךְ הָאבּ גֶעהַאט מַיינֶע שְׁוֶוערֶע נַאטוּרְן, מַיינֶע שְׁוֶוערֶע צַייטְן, אִיךְ בִּין גֶעוֶוען אַ קִינְד; דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ אִיז מִיט מַיינֶע תַּלְמִידוֹת!'

נִישְׁט אַרַיינְגֵיין אִין אַ שִׂנְאָה אָדֶער אִין אַ מִלְחָמָה

נֶעמְט נִישְׁט אַרוֹיס פוּן דֶעם שִׁיעוּר אַז קִינְדֶער קֶענֶען טוּן וָואס זֵיי ווילְן, אוּן מֶען זָאל לָאזְן דִי כִּתָּה אוֹיף הֶפְקֵר, חַס וְשָׁלוֹם! מֶען דַארְף אוֹיסְלֶערְנֶען קִינְדֶער וִוי אַזוֹי זִיךְ אוֹיפְצוּפִירְן; מֶען קֶען נִישְׁט אוֹיסְגִיסְן קַיין מִילְךְ, מֶען צֶעקְוֶועטְשְׁט נִישְׁט קַיין עֶסְן, וֶוען אַ לֶערֶערִין רֶעדְט טָאר מֶען נִישְׁט רֶעדְן, אוּן מֶען דַארְף הַאלְטְן זַאכְן מְסוּדָּר, אוּן מֶען טָאר זִיךְ נִישְׁט קְרִיגְן. אָבֶּער אוֹיבּ דִי קִינְדֶער פָאלְגְן נִישְׁט, דַארְף מֶען גֶעדֶענְקֶען אַז 'אִיךְ בִּין אוֹיךְ אַזוֹי גֶעוֶוען אַלְס קִינְד', אוּן מֶען טָאר נִישְׁט אַרַיינְגֵיין אִין אַ שִׂנְאָה אָדֶער אִין אַ מִלְחָמָה צוּ דִי קִינְדֶער.

אִיךְ גֶעדֶענְק מַיינֶע בָּחוּרִ'ישֶׁע יָארְן

אַסַאךְ מָאל קוּמֶען אַרַיין גֶעסְט אִין יְשִׁיבָה, זֵיי פְרֶעגְן מִיר: **"דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה זִיצְט שׁוֹין כִּמְעַט צְוָואנְצִיג יָאר מִיט בָּחוּרִים, דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה וֶוערְט נִישְׁט נֶערְוֶועז פוּן דִי בָּחוּרִים?"** זָאג אִיךְ זֵיי: **"אִיךְ וָואלְט גֶעקֶענְט וֶוערְן נֶערְוֶועז פוּן דִי בָּחוּרִים, וַוייל אַ בָּחוּר הָאט אַן אַנְדֶערֶע וֶועג וִוי אַזוֹי עֶר גֵייט, אַ בָּחוּר שְׁפְּרִינְגְט אִיבֶּער אַ טִישׁ אוּן גֶעבְּט אַ שְׁטוּפּ אַ בֶּענְקְל וְכוּ', אָבֶּער אִיךְ גֶעדֶענְק מַיינֶע בָּחוּרִ'ישֶׁע יָארְן וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעטוּן אִין יְשִׁיבָה, אוּן אִיךְ גֶעדֶענְק מַיינֶע קִינְדֶערִישֶׁע יָארְן וָואס אִיךְ הָאבּ גֶעטוּן אִין חֵדֶר, דָאס הַאלְט מִיךְ צוּרִיק פוּן וֶוערְן נֶערְוֶועז, אִיךְ וֵייס אַז עֶס אִיז גָארְנִישְׁט אַז אַ בָּחוּר שְׁפְּרִינְגְט אוּן דְרֵייט אִיבֶּער, בַּאלְד גֵייט עֶר וֶוערְן אַ רֹאשׁ יְשִׁיבָה, אַ מְלַמֵּד, אַ מַגִּיד שִׁיעוּר, אַ דַיָּין, אָדֶער אַ מַנְהִיג יִשְׂרָאֵל!"**

מֶען דַארְף קוּקְן אוֹיף דִי קִינְדֶער גוּט, אוּן מֶען דַארְף לִיבּ הָאבְּן דִי קִינְדֶער.

מֶען דַארְף זִיךְ מַאכְן פְרֵיילִיךְ

דִי צְוֵייטֶע זַאךְ וִויל אִיךְ עֶנְק זָאגְן: לֶערֶערִינְס דַארְפְן זִיךְ פְרֵיילִיךְ מַאכְן.

וִוילַאנְג אַ מֶענְטְשׁ אִיז פַאר זִיךְ אַלֵיינְס אִינְדֶערְהֵיים, אִיז נִישְׁט אַזַא פְּרָאבְּלֶעם אוֹיבּ מֶען אִיז נִישְׁט אִין אַ גוּטֶע מוּט, וַוייל וָואס קֶען שׁוֹין פַּאסִירְן? דֶער מֶענְטְשׁ וֶועט זִיךְ אוֹיפְעֶסְן לֶעבֶּעדִיגֶערְהֵייט, אָבֶּער אוֹיבּ מֶען אִיז אַ לֶערֶערִין, מֶען לֶערְנְט מִיט קִינְדֶער, וֶוענְדְט זִיךְ אַלֶעס אִין אַייעֶר גִיסְטֶע; אוֹיבּ דִי לֶערֶערִין

שמייכלט, זי איז אין א גוטע מוט, וועט זיין פאר די קינדער גוט, און אויב מען איז נישט אין א גוטע מוט, וועט זיין פאר די גאנצע כתה ביטער.

קינדער ווייסן זייער גוט ווען זייער מלמד אדער לערערין איז אין א גוטע מוט, און ווען נישט; איך געדענק דאס נאך פון אלס קינד.

זיך לייגן שלאפן פרי

א לערערין דארף זיך לייגן שלאפן פרי, צו זיין גוט אויסגערוט, ווייל אז מען איז אויסגערוט קען מען זיין רואיג און פריילּיך.

אויב מען קען נישט איינשלאפן, איז אויך כדאי צו ליגן אין בעט מיט פארמאכטע אויגן, ווייל דאס אליינס - ליגן אין בעט מיט פארמאכטע אויגן - רוט שוין אויס.

עסן א גוטע עסן פאר מען גייט אריין אין כתה

אויך איז גוט מען זאל עפעס טרינקען, און עסן א גוטע שאקאלאד, אדער א גוטע מזונות פאר מען גייט אריין אין כתה, כדי מען זאל אריין גיין אין כתה פריילּיך, און געבן גוטע ווערטער פאר די קינדער.

איין זאך דארף מען אבער וויסן, וואס נישט אלע פרואוון וויסן פון דעם, אז די הייליגע חכמים זאגן (ברכות י:) אז מען טאר נישט עסן פאר מען דאווענט, און דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות, אות בגדים, חלק א׳, סימן ה): **"מי שאוכל קודם התפלה, הוא נענש בבגדים"**, ווער עס עסט פארן דאווענען באקומט אן עונש אויף די קליידער; עס פאסירט אז א קלייד צעררייסט זיך, אדער שלעפט זיך ארויס א פאדעם פון די קלייד, אדער באקומט די קלייד א פלעק און די פלעק גייט נישט ארויס מיטן וואשן.

איך פרובּיר נישט צו טרינקען קיין קאווע פאר איך זאג 'ברכת התורה', אויסער ווען איך בין זייער אפגעשוואכט זאג איך כאטש ארויס אפאר ווערטער צום אייבערשטן: **"הייליגער באשעפער, שכח אז דו האסט מיך אויפגעוועקט, איך האב דיך אזוי ליב, איך בין דיין קנעכט, איך בין געטריי פאר דיר"**, און איך טרינקט דעם קאווע.

דערפאר דארפן פרואוון וויסן, אז יעדן איינדערפרי פאר מען וויל עפעס עסן אדער טרינקען, דארף מען זאגן: **"מודה אני לפניך מלך חי וקים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך סלה"**, און ארויס מורמלען אפאר ווערטער צום אייבערשטן: **"הייליגער באשעפער איך דאנק דיר אז איך בין אויפגעשטאנען"**, און נאכדעם קען מען עסן און טרינקען.

המשך פונעם שיעור אי"ה קומענדיגע וואך

בריוון פון חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

איך האב עטליכע שווערע קינדער אין קלאס, ווי אזוי געב איך זיך אן עצה?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מען האט מיר אנגענומען דאס יאר אלס מלמד אין א נייע תלמוד תורה אין כיתה ז׳, ברוך ה׳ עס איז זייער א פיינע קלאס מיט קינדער פון חשוב׳ע היימישע שטובער, אויך דער מנהל איז זייער גוט צו מיר און ער רעספעקט מיין שווערע ארבעט וואס איך לייג אריין אין די קינדער.

איך האב אבער אפאר געציילטע קינדער וואס מאכן מיר זייער שווער, זיי הערן בכלל נישט צו וואס איך רעד צו זיי, נישט פאר שלעכטיקייט נאר זיי הערן טאקע נישט, זיי זענען זייער פאר׳חלומ׳ט און זיי הערן פשוט נישט אז מען האט גערעדט צו זיי, ביז ווען מען זאגט אפאר מאל וועקן זיי זיך אויף.

אויך איז דא א קינד, געראדע מיט גאנץ א פיינעם קעפל, אבער דורכאויס דעם גאנצן פארלערנען מאכט ער מיט די הענט כאילו ער שיסט יעצט באמבעס אויף איינעם און ער מאכט די גערודער ווי באמבעס פליען.

איך האב געמיינט אנפאנג אז עפעס איז נישט אין ארדענונג מיט אים, אבער איך זע אז עס פעלט אים ממש גארנישט, ער האט א פיין קעפל און ביים שפילן איז ער פון די בעסטע, אויך דאס לערנען קען ער שנעל אויפכאפן, אבער אינמיטן פארלערנען פליט ער ערגעץ אוועק, ואיננו.

איך האב שוין פרובירט אסאך מיטלען, אבער עס גייט זייער שווער, עס קוקט אויס ווי זייער מח איז בכלל נישט דא. דער מנהל זאגט אז עס איז אזוי ביי אסאך קינדער און זיי וואקסן עס אויס שפעטער, אבער מיר שטערט עס זייער שטארק, איך וויל אז יעדער קינד זאל מצליח זיין, איז דא עפעס אן עצה?

א גרויסן יישר כח

תשובה:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת ויצא, ראש חודש כסלו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

וואויל איז דיר און וואויל איז דיין חלק אז דו האסט די זכיה צו זיין א מלמד דרדקי, לערנען תורה מיט תינוקות של בית רבן וואס אויף זייער תורה שטייט די וועלט; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא בתרא ח:) אויפ׳ן פסוק (דניאל יב, ג): "ומצדיקי הרבים ככוכבים" - אלו מלמדי תינוקות, א מלמד איז צוגעגליכן צו די שטערנס. פונקט אזוי ווי מען קען נישט ציילן די שטערנס פון הימל, אזוי אויך קען מען נישט ציילן די זכותים פון א מלמד וואס לייגט אריין אין קינדער

תּוֹרָה, תְּפִילָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם. דֶערְפַאר זָאלְסְטוּ זִיךְ זֵייעֶר מְחַזֵּק זַיין אַז דוּ הָאסְט אַזוֹיפִיל זְכוּתִים אִין הִימְל.

אַ מְלַמֵּד דַארְף גוּט עֶסְן אוּן גוּט שְׁלָאפְן אַזוֹי וִוי דִי הַלָּכָה אִיז (יוֹרֶה דֵעָה סִימָן רמה, סָעִיף טז): "וְאֵין לַמְלַמֵּד לִנְעוֹר בַּלַּיְלָה יוֹתֵר מִדַּאי, שֶׁלֹּא יִהְיֶה עָצֵל בַּיּוֹם לִלְמֹד, וְכֵן לֹא יִתְעַנֶּה", אַ מְלַמֵּד טָאר נִישְׁט זַיין אוֹיף שְׁפֶּעט בַּיינַאכְט כְּדַאי עֶר זָאל נִישְׁט זַיין מִיד; וַוייל אוֹיבּ אַ מְלַמֵּד אִיז מִיד, עֶר אִיז נִישְׁט גֶעשְׁלָאפְן גֶעהֶערִיג, קֶען עֶר שְׁנֶעל וֶוערְן אוֹיפְגֶערֶעגְט חַס וְשָׁלוֹם אוּן עֶר קֶען צוּקוּמֶען צוּ שְׁלָאגְן וְכוּ׳, אָדֶער אַז אַ מְלַמֵּד עֶסְט נִישְׁט גֶעהֶערִיג, עֶר אִיז הוּנְגֶערִיג, קֶען עֶר חַס וְשָׁלוֹם וֶוערְן אָנְגֶעצוֹיגְן אוֹיף דִי קִינְדֶער. דֶערְפַאר זָאלְסְטוּ אַכְטוּנְג גֶעבְּן צוּ גֵיין שְׁלָאפְן פְּרִי אַז דוּ זָאלְסְט זַיין גוּט אוֹיסְגֶערוּט, וֶועט דֶער גַאנְצֶער טָאג דִיר גֵיין גְרִינְגֶער.

אִיךְ וִויל דִיר מִיטְטֵיילְן אַ שֵׁיינֶע מַעֲשֶׂה וָואס וֶועט דִיר צוּנִיץ קוּמֶען; אַ מְלַמֵּד הָאט זִיךְ אוֹיסְגֶערֶעדְט פַאר זַיינְ׳ס אַ חַבֵר אַז עֶר הָאט אַ פְּרָאבְּלֶעם, עֶר וֵוייסְט נִישְׁט וָואס צוּ טוּן מִיט זַיין כִּתָּה, יֶעדֶע עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ וֶוערְן דִי קִינְדֶער אַזוֹי שְׁלֶעכְט צוּ אִים, זֵיי נֶעמֶען אִים מַמָּשׁ אַרוֹיס פוּן דִי כֵּלִים בִּיז עֶר שְׁלָאגְט זֵיי, "אִיךְ וֵוייס נִישְׁט פוּן וואוּ דִי קִינְדֶער וֵוייסְן וֶוען עֶס אִיז עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ; אַ גַאנְצְן חוֹדֶשׁ אִיז אַלֶעס פֵיין אוּן וואוֹיל בִּיז עֶס קוּמְט עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ, דֶעמָאלְט וֶוערְן זֵיי גֶעפֶערְלִיךְ צֶעוִוילְדֶעוֶועט וְכוּ׳"; דֶער חַבֵר הָאט גְלַייךְ פַארְשְׁטַאנֶען אַז עֶפֶּעס גֵייט פָאר מִיטְ׳ן מְלַמֵּד אַלֵיין, נִישְׁט מִיט דִי קִינְדֶער; פְרֶעגְט עֶר דֶעם מְלַמֵּד: "זָאג מִיר, וָואס אִיז דַיין סֵדֶר הַיּוֹם יֶעדְן עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ?" זָאגְט דֶער מְלַמֵּד פַאר זַיין חַבֵר: "יֶעדְן עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ פִיר אִיךְ זִיךְ אַז אִיךְ שְׁטֵיי אוֹיף גָאר פְרִי אוּן אִיךְ זָאג אוֹיס תְּהִילִים, אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ אַן הַנְהָגָה נָאךְ פוּן אַלְס בָּחוּר צוּ פַאסְטְן יֶעדְן עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ וְכוּ׳", זָאגְט אִים דֶער חַבֵר: "שׁוֹין, דַארְפְסְט נִישְׁט מֶער רֶעדְן, הָאסְט שׁוֹין אַלֶעס דֶערְצֵיילְט; נִישְׁט דִי קִינְדֶער זֶענֶען דִי פְּרָאבְּלֶעם, דִי קִינְדֶער זֶענֶען טֵייעֶרֶע קִינְדֶער, זָאגְסְט דָאךְ אַלֵיינְס אַז זֵיי זֶענֶען וואוֹיל אַ גַאנְצְן חוֹדֶשׁ, נָאר דֶער פְּרָאבְּלֶעם אִיז אַז דוּ פַאסְט יֶעדְן עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ, אוּן אַז מֶען עֶסְט נִישְׁט וֶוערְט מֶען שְׁנֶעלֶער נֶערְוֶועז וְכוּ׳. אִיךְ הָאבּ פַאר דִיר צְוֵויי עֵצוֹת, אָדֶער הֶערְסְטוּ אוֹיף צוּ פַאסְטְן אַזוֹי וִוי דִי הַלָּכָה אִיז אַז אַ מְלַמֵּד טָאר נִישְׁט פַאסְטְן, אָדֶער אוֹיבּ דוּ ווִילְסְט נִישְׁט אַוֶועק גֵיין פוּן דַיין מִנְהָג, זָאלְסְטוּ נֶעמֶען אַ צְוֵוייטֶער מְלַמֵּד וָואס זָאל דִיר אִיבֶּער נֶעמֶען יֶעדְן עֶרֶב רֹאשׁ חוֹדֶשׁ".

אַ מְלַמֵּד דַארְף וִויסְן אַ כְּלָל, אֶמֶת טַאקֶע, עֶס אִיז זֵייעֶר ווִיכְטִיג צוּ גֵיין אוֹיף שְׂמְחוֹת פוּן מִשְׁפָּחָה וְכוּ׳, אָבֶער אַזוֹי וִוי יֶעדֶער אֵיינֶער הָאט דָאךְ גֶעבֶּענְטְשְׁטֶע מִשְׁפָּחוֹת כֵּן יִרְבּוּ, עֶס קוּמְט אוֹיס כִּמְעַט יֶעדֶע וָואךְ שִׂמְחוֹת וְכוּ׳, דַארְף אַ מְלַמֵּד וִויסְן אַז עֶר טָאר נִישְׁט אַרַיין גֵיין אִין כִּתָּה אוֹיבּ עֶר אִיז נִישְׁט גוּט גֶעשְׁלָאפְן, וַוייל מֶען קֶען חַס וְשָׁלוֹם פַארְשֶׁעמֶען אַ קִינְד בְּלוֹיז וַוייל מֶען אִיז מִיד.

אִיךְ הָאבּ לֶעצְטְנְס מִיטְגֶעהַאלְטְן אַ שֵׁיינֶע מַעֲשֶׂה מִיט אַ מְלַמֵּד. דִי עֶלְצְטֶע כִּתָּה בַּיי אוּנְז אִין תַּלְמוּד תּוֹרָה דַאוֶוענְט שַׁחֲרִית אוּן מִנְחָה צוּזַאמֶען מִיט דִי בָּחוּרִים, אֵיין טָאג זֶע אִיךְ וִוי אַ קִינְד זִיצְט אוּן קֵייט גָאם בִּשְׁעַתְ׳ן דַאוֶוענֶען, אִיךְ טְרַאכְט צוּ מִיר: ׳אִיךְ וִויל זֶען וָואס דֶער מְלַמֵּד גֵייט דָא טוּן מִיטְ׳ן קִינְד וְכוּ׳׳, אִיךְ זֶע וִוי דֶער קִינְד הַאלְט אִין אֵיין קֵייעֶן דִי גָאם בִּיז דֶער מְלַמֵּד הָאט דָאס בַּאמֶערְקְט, דֶער מְלַמֵּד הָאט צוּגֶערוּפְן דֶעם אִינְגְל, אִיךְ טְרַאכְט צוּ מִיר: ׳וָואס קוּמְט יֶעצְט, אַ פְּרַאסְק? אַ שְׁרֵיי?׳ אָבֶער אִיךְ זֶע וִוי דֶער מְלַמֵּד רוּפְט אִים צוּ זֵייעֶר נָאנְט צוּ זִיךְ, עֶר בֵּייגְט זִיךְ צוּ צוּ זַיין אוֹיעֶר, אוּן זָאגְט אִים עֶפֶּעס. דֶער קִינְד גֵייט אַרוֹיס פוּן שׁוּל, עֶר קוּמְט צוּרִיק אַרַיין כְּאִילוּ לֹא הָיָה. רוּף אִיךְ צוּ דֶעם קִינְד, אִיךְ פְרֶעג אִים: "וָואס הָאט דַיין רֶבִּי דִיר גֶעזָאגְט שְׁטִילֶערְהֵייט?" זָאגְט דֶער קִינְד: "מַיין רֶבִּי הָאט מִיר גֶעזָאגְט, אִיךְ זָאל אַרוֹיסְגֵיין פוּן שׁוּל אוֹיסְשְׁפֵּייעֶן מַיין גָאם אוּן אִיךְ זָאל אָנְהוֹיבְּן דַאוֶוענֶען".

וֶוען דֶער מְלַמֵּד וָואלְט וֶוען נִישְׁט גֶעשְׁלָאפְן יֶענֶע נַאכְט, וָואלְט עֶר נִישְׁט גֶעהַאט קֵיין יִשּׁוּב הַדַּעַת, נָאכְ׳ן רוּפְן דֶעם קִינְד וָואלְט עֶר אִים דֶערְלַאנְגְט אַ פְּרַאסְק, אָדֶער אַ צִיפּ, אָדֶער אַ שְׁרֵיי וְכוּ׳, אָבֶער וִויבַּאלְד דֶער מְלַמֵּד אִיז גֶעוֶוען אוֹיסְגֶערוּט אוּן רוּאִיג וְכוּ׳, הָאט עֶר שֵׁיין גֶערֶעדְט צוּם קִינְד. וֶוען דֶער קִינְד גֵייט גְרֶעסֶער וֶוערְן אוּן אוֹיפְוַואקְסְן וֶועט עֶר גֶעדֶענְקֶען אַז זַיין רֶבִּי הָאט אִים לִיבּ גֶעהַאט, עֶר גֵייט גֶעדֶענְקֶען וִוי שֵׁיין זַיין רֶבִּי הָאט גֶערֶעדְט צוּ אִים, אַז זַיין רֶבִּי הָאט זִיךְ גֶערֶעכְנְט מִיט זַיינֶע גֶעפִילְן, דֶער קִינְד גֵייט בְּלַייבְּן אַן עֶרְלִיכֶער אִיד. דֶערְפַאר, אַז דוּ גֵייסְט צוּ שִׂמְחוֹת, דַארְפְסְטוּ נֶעמֶען אַ צְוֵוייטְן מְלַמֵּד זָאל דִיר אִיבֶּער נֶעמֶען פַארְ׳ן קוּמֶענְדִיגְן טָאג, אָדֶער זָאלְסְטוּ אַהֵיים גֵיין פְרִי פוּן דִי שִׂמְחָה.

דָאס וָואס דוּ פְרֶעגְסְט אַז דוּ הָאסְט אַ קִינְד אִין דַיין כִּתָּה וָואס וֶוערְט זֵייעֶר פַארְטְרַאכְט אִינְמִיטְן לֶערְנֶען, עֶר מַאכְט מִיט דִי הֶענְט כְּאִילוּ עֶר שִׁיסְט מִיט אַ גָאן וְכוּ׳; דָאס קוּמְט פוּן קוּקְן מָאוִויס אָדֶער שְׁפִּילְן גֶעיִמְס אוֹיפְ׳ן קָאמְפְּיוּטֶער וְכוּ׳. עֶלְטֶערְן כַאפְּן נִישְׁט אַז וֶוען מֶען גֶעבְּט פַאר אַ קִינְד אַ קָאמְפְּיוּטֶער צוּ שְׁפִּילְן דֶערוֹיף גֶעיִמְס, נֶעמְט דָאס אַוֶועק דֶעם מֹחַ פוּנֶעם קִינְד. וֶוען דֶער קִינְד זִיצְט אִין חֶדֶר גֵייט דֶער קִינְד צוּרִיק צוּ זַיין קָאמְפְּיוּטֶער, עֶר וֶוערְט אַזוֹי אַרַיין גֶעטוּן אִין דֶעם אַז עֶר פַארְגֶעסְט זִיךְ וואוּ עֶר זִיצְט, עֶר הֵייבְּט אָן מַאכְן מִיט דִי הֶענְט וִוי עֶר הַאלְט אַ בִּיקְס אוּן שִׁיסְט. דָאס קוּמְט פוּן קוּקְן מָאוִויס וואוּ מֶען שִׁיסְט וְכוּ׳, אָדֶער פוּן גֶעיִמְס וָואס מֶען שְׁפִּילְט אוֹיפְ׳ן קָאמְפְּיוּטֶער.

דֶערְפַאר, עֶלְטֶערְן וָואס וִילְן הָאבְּן נַחַת פוּן זֵייעֶרֶע קִינְדֶער, עֶלְטֶערְן וָואס וִילְן אוֹיפְשְׁטֶעלְן אַן עֶרְלִיכֶע שְׁטוּב, דַארְפְן אַכְטוּנְג גֶעבְּן נִישְׁט אַרַיין צוּ בְּרֶענְגֶען אִין שְׁטוּב אַ קָאמְפְּיוּטֶער א.ד.ג.; עֶנְדֶערְשׁ זָאלְן דִי קִינְדֶער טַאנְצְן אוּן שְׁפְּרִינְגֶען, אָדֶער שְׁפִּילְן מִיט שְׁפִּילְצֵייג וְכוּ׳, וָואס דָאס צִיט זֵיי נִישְׁט אַוֶועק זֵייעֶר מֹחַ.

דַיין שְׁאֵלָה וָואס דוּ פְרֶעגְסְט וְכוּ׳; קוֹדֶם אִיז מַשְׁמַע אַז דוּ פְרֶעגְסְט וָואס דוּ קֶענְסְט טוּן מִיט דֶעם קִינְד וַוייל עֶר שְׁטֶערְט דִיר וְכוּ׳, נָאכְדֶעם שְׁרַייבְּסְטוּ אַז עֶס טוּט דִיר וֵויי וַוייל דוּ ווִילְסְט אַז דֶער קִינְד זָאל מַצְלִיחַ זַיין; דָאס אִיז צְוֵויי זַאכְן – וֶוען אַ קִינְד לֶערְנְט נִישְׁט, עֶר אִיז פַארְ׳חָלוֹמְ׳ט, דָאס אִיז אֵיין זַאךְ. נָאכְדֶעם אִיז דָא אַ קִינְד וָואס שְׁטֶערְט אַנְדֶערֶע – עֶר שְׁטֶערְט דֶעם מְלַמֵּד, עֶר אִיז אַן עַזּוּת פָּנִים, דָאס אִיז אַ צְוֵוייטֶע זַאךְ.

אַ מְלַמֵּד, אַ מְחַנֵּךְ דַארְף ווִיסְן דֶעם כְּלַל, אַזוֹי וֶועט עֶר מַצְלִיחַ זַיין; וֶוען אַ קִינְד שְׁטֶערְט דִי כִּתָּה, דֶעמָאלְט קֶען נִישְׁט דֶער מְלַמֵּד וַוארְטְן ווִי לַאנְג דִי גַאנְצֶע כִּתָּה וֶועט וֶוערְן אִיבֶּערְגֶעדְרֵייט, נָאר מֶען דַארְף קַנְסְ׳נֶען דֶעם קִינְד וְכוּ׳. אָבֶּער וֶוען דֶער קִינְד שְׁטֶערְט נִישְׁט דִי כִּתָּה, סַךְ הַכֹּל הַאלְט עֶר נִישְׁט מִיט דִי לִימוּדִים, אָדֶער עֶר דַאוֶוענְט נִישְׁט וְכוּ׳ – דָאס אִיז שׁוֹין אַן אַנְדֶערֶע מַעֲשֶׂה, בַּיי דֶעם פַאל דַארְף דֶער מְלַמֵּד פְּרוּבִּירְן אִים צוּ מְשַׁחֵד זַיין וְכוּ׳ נָאכְאַמָאל אוּן נָאכְאַמָאל, דֶער מְלַמֵּד דַארְף הָאבְּן סַבְלָנוּת. אוֹיבּ הָאט דֶער מְלַמֵּד שׁוֹין פְּרוּבִּירְט אַלֶע וֶועגְן, אוּן מִיט דֶעם אַלֶעם זֶעט עֶר אַז דֶער קִינְד הַאלְט נִישְׁט מִיט דִי לִימוּדִים וְכוּ׳, דַארְף דֶער מְלַמֵּד טוּן וָואס דִי הֲלָכָה אִיז (שֻׁלְחָן עָרוּךְ יוֹרֶה דֵעָה, הִלְכוֹת מְלַמְּדִים, סִימָן רמה, סְעִיף ט): "אֲפִילוּ תִּינוֹק שֶׁאֵינוֹ מֵבִין לִקְרוֹת, לֹא יְסַלְּקוּהוּ מִשָּׁם", אֲפִילוּ אַ קִינְד וָואס פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט וָואס מֶען לֶערְנְט, זָאל מֶען אִים נִישְׁט אַוֶועק שִׁיקְן, "אֶלָּא יֵשֵׁב עִם הָאֲחֵרִים, אוּלַי יָבִין", עֶר זָאל בְּלַייבְּן זִיצְן מִיט דִי קִינְדֶער וָואס פַארְשְׁטֵייעֶן יָא, אֶפְשָׁר וֶועט עֶר יָא זוֹכֶה זַיין צוּ פַארְשְׁטֵיין.

דָאס אִיז וֶוען דֶער קִינְד הַאלְט נִישְׁט מִיט, אָבֶּער אַז אַ קִינְד שְׁטֶערְט דִי גַאנְצֶע כִּתָּה, מֶען קֶען נִישְׁט אָנְגֵיין מִיט דִי לֶערְנֶען וְכוּ׳, דֶעמָאלְט אִיז עֶפֶּעס אַנְדֶערְשׁ, דֶעמָאלְט דַארְף מֶען אַכְטוּנְג גֶעבְּן עֶר זָאל נִישְׁט שְׁטֶערְן.

גֶעוֶוענְלִיךְ דִי קִינְדֶער וָואס מַאכְן פְּרָאבְּלֶעמֶען פַאר זֵייעֶר מְלַמֵּד, זֶענֶען בְּדֶרֶךְ כְּלַל זֵייעֶר צֶעבְּרָאכֶענֶע קִינְדֶער. קֵיינֶער קוּקְט נִישְׁט אוֹיף זֵיי, זֵיי בַּאקוּמֶען נִישְׁט קַיין שׁוּם אוֹיפְמֶערְקְזַאמְקֵייט, זוּכְן זֵיי דַאן אוֹיף אַ נִישְׁט גוּטֶע וֶועג מֶען זָאל קוּקְן אוֹיף זֵיי, דֶערְפַאר זוּכְן זֵיי צוּ שְׁטֶערְן דֶעם מְלַמֵּד פוּן פָארְלֶערְנֶען, וַוייל דֶעמָאלְט אִיז דִי אֵיינְצִיגְסְטֶע צֵייט וָואס אַנְדֶערֶע קִינְדֶער וֶועלְן לַאכְן צוּ זֵיי אוּן זֵיי וֶועלְן בַּאקוּמֶען תְּשׂוּמַת לֵב. וֶוען מֶען נֶעמְט אָפִּיר דִי סָארְט קִינְדֶער, מֶען רֶעדְט צוּ זֵיי פְּרִיוַואט, זֶעט מֶען אַז זֵיי זֶענֶען זֵייעֶר צֶעבְּרָאכֶענֶע קִינְדֶער, זֵיי ווִילְן נִישְׁט זַיין שְׁלֶעכְט, זֵיי שְׁטֶערְן נִישְׁט לְהַכְעִיס, זֵיי טוּעֶן דָאס אוּמְוֶועלְנְדִיג נָאר כְּדֵי צוּ גֶעווּאוּנֶען אַבִּיסְל אוֹיפְמֶערְקְזַאמְקֵייט.

אַ קְלוּגֶער מְלַמֵּד נֶעמְט דִי קִינְדֶער וָואס זֶענֶען חֶבְרָה לַייט אַז זֵיי זָאלְן אִים הֶעלְפְן, אַזוֹי שְׁפָּארְט עֶר זִיךְ אַיין אַסַאךְ קָאפּ וֵויי. וַוייל אֵיינְמָאל מֶען גֶעווּאוּנְט זֵיי, דֶער מְלַמֵּד הָאט זֵיי אוֹיף זַיין זַייט, דֶעמָאלְט טוּישְׁט זִיךְ אַלֶעס אוּן זֵיי זוּכְן נָאר צוּ זַיין מִיט זֵייעֶר רֶבִּי אוֹיף אֵיין זַייט.

פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז אָן תְּפִלָּה נוּצְט גָארְנִישְׁט, מֶען קֶען ווִיסְן אַלֶע עֵצוֹת אוּן אַלֶע חָכְמוֹת, אָבֶּער אָן תְּפִלָּה, אָן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן – קֶען מֶען גָארְנִישְׁט טוּן. דֶערְפַאר דַארְף מֶען אַסַאךְ דַאוֶוענֶען צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ הָאבְּן תַּלְמִידִים הֲגוּנִים, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּידוֹת, אוֹת לִמּוּד, סִימָן ע): "צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל, שֶׁיִּזְכֶּה לְתַלְמִידִים הֲגוּנִים", אַ מְלַמֵּד דַארְף בֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ עֶרְלִיכֶע תַּלְמִידִים, וואוּילֶע תַּלְמִידִים – וַוייל אָן תְּפִלָּה גֵייט גָארְנִישְׁט.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן זָאלְסְט מַצְלִיחַ זַיין אִין אַלֶע דַיינֶע וֶועגְן.

...

(עֲצָתוֹ אֱמוּנָה חֵלֶק ב׳, מִכְתָּב קטז)

חִינוּךְ אָפְּטֵיילוּנְג
אוֹיף קוֹל בְּרֶסְלֶב

צו הערן אלע שיעורים אויף חינוך
פון דער ראש ישיבה שליט"א
אויף קול ברסלב
דרוקט: 1-2-4-2
- שמעו ותחי נפשכם -

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: chinuchgilyon@gmail.com

קול ברסלב

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך
212-444-9191 / 845-351-0910
ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 4383008080
בעלגיע 3235003461 / ארגענטינע 11552354370

קוואל פון חיזוק (פרויען) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעספּיס; און נאך
845-351-9060 / 212-444-9169
ארץ ישראל 0797040069 / ענגלאנד 03303502363 /קאנאדא 438-320-9090
חיזוק יומי אימעיל chizikyomi@gmail.com/ טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876